

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
24.12.2003 № 847

Зареєстровано Міністерством юстиції України
19 січня 2004 року
за № 75/8674

**Ліцензійні умови
надання освітніх послуг у сфері вищої освіти**

1. Загальні положення

1.1. Ці Ліцензійні умови розроблені відповідно до Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, постанови Кабінету Міністрів України від 29.08.2003 № 1380 “Про ліцензування освітніх послуг”.

1.2. Ліцензійні умови визначають мінімальні нормативи забезпечення навчальних закладів матеріально-технічною, навчально-методичною та інформаційною базою, науково-педагогічними та педагогічними кадрами.

2. Нормативи та вимоги

2.1. Нормативи для підготовки фахівців з вищою освітою відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів (денна форма навчання)

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційними рівнями			
	Молодший спеціаліст	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1 Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів АРК, обласною, Київською, Севастопольською міською державною адміністрацією	+	+	+	+

2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	–	75	85	95
у тому числі на постійній основі		50	50	50
2.2 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	–	75	85	95
у тому числі на постійній основі		50	50	50
з них:				
докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів дозволяється враховувати до 1/2 кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України)		10	20	40
2.3 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	–	75	85	95
у тому числі на постійній основі		50	50	50
з них:				
докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів дозволяється враховувати до 1/2 кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України)		10	20	40
2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	25	—	—	—
2.5 Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	+	+
2.6 Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	—	+	+	+
доктор наук або професор				+
кандидат наук, доцент			+	
3. Матеріально-технічна база				
3.1 Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	100	100
3.2 Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	70	70	70
3.3 Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів	6	12	12	12
3.4 Наявність пунктів харчування	+	+	+	+
3.5 Наявність спортивного залу	+	+	+	+
3.6 Наявність стадіону або спортивного майданчику	+	+	+	+

3.7 Наявність медичного пункту	+	+	+	+
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1 Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	+	+
4.2 Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	+	+
4.3 Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	+	+
4.4 Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (%):				
4.4.1 Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	100	100
4.4.2 Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт	100	100	100	100
4.4.3 Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	100	100
4.5 Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (%)	100	100	100	100
4.6 Забезпеченість програмами всіх видів практик (%)	100	100	100	100
4.7 Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	+	+
4.8 Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій), %	100	100	100	100
4.9 Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	+	+
5. Інформаційне забезпечення				
5.1 Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (%)	100	100	100	100
5.2 Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів (%)	3	5	5	5
5.3 Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	2	3	3	4
5.4 Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації:				
- наявність обладнаних лабораторій	+	+	+	+
- наявність каналів доступу	+	+	+	+

2.2. Вимоги

2.2.1. Забезпечення навчального закладу на час ліцензування повинно бути достатнім для першого і другого навчальних років, а надалі – на кожен навчальний рік, наступний за поточним.

2.2.2. Забезпечення навчальною літературою вважається 100% при наявності одного підручника (посібника) за списком літератури, рекомендованої робочою програмою дисципліни, на 3 студентів.

2.2.3. Наявні приміщення (навчальні, навчально-виробничі, побутові, спортивні та інші) повинні відповідати санітарним нормам і правилам, державним будівельним нормам України ДБН В2.2-3-97 “Будинки та споруди навчальних закладів”, що затверджені наказом Деркоммістобудування України від 27.06 1996 № 117.

2.2.4. Для вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації кількість лекційних годин на одного викладача не може перевищувати 250 на рік при загальній кількості дисциплін не більше 4.

2.2.5. Відповідність науково-педагогічної спеціальності викладача визначається його спеціальністю за дипломом про освіту, науковою спеціальністю, науковим ступенем, ученим званням або проходженням науково-педагогічного стажування з відповідної дисципліни.

2.2.6. Кваліфікаційні вимоги до педагогічних, науково-педагогічних та керівних працівників визначаються законами України та нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, що зареєстровані Міністерством юстиції України.

2.2.7. За наявності в навчальному закладі заочної форми навчання матеріально-технічне забезпечення розраховується з коефіцієнтом 0,2 відносно нормативів для денної форми навчання. Методичне забезпечення повинно бути 100% з розрахунку 1 комплект методичних матеріалів з кожної дисципліни на 1 студента.

3. Інші вимоги

3.1. Додатковими вимогами до навчальних закладів, що здійснюють навчання іноземців, є:

наявність правової бази, що регламентує в'їзд іноземців в Україну з метою навчання, їх перебування в Україні та виїзд на батьківщину.

наявність системи набору на навчання іноземців (офіційні угоди з іноземними партнерами тощо);

наявність паспортно-візової служби для обслуговування іноземців (допускається обслуговування на підставі договорів);

наявність системи медичного обслуговування іноземців, страхування їх здоров'я;

наявність облаштованих гуртожитків для проживання іноземців та служби безпеки.

3.2. Для надання освітніх послуг з післядипломної освіти забезпечення повинно бути не меншим, ніж для підготовки за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем, за винятком вимог до кадрового забезпечення при наданні освітніх послуг з розширення профілю (підвищення кваліфікації) та спеціалізації, де викладати можуть провідні фахівці галузі, а також працівники державних органів виконавчої влади.

3.3. Надання освітніх послуг з підготовки до вступу у вищі навчальні заклади здійснюється згідно з Ліцензійними умовами надання освітніх послуг у сфері загальної середньої (позашкільної) освіти.

3.4. Навчальні заклади, що отримали ліцензію на надання освітніх послуг, зобов'язані :

забезпечувати дотримання вимог Законів України та постанов Кабінету Міністрів України в галузі освіти, нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України, що зареєстровані Міністерством юстиції України;

виконувати ці Ліцензійні умови;

провадити діяльність відповідно до заявлених під час ліцензування навчальних планів і освітніх програм, установлених обсягів прийому на навчання;

надавати особам, які вступають до навчального закладу (у тому числі шляхом реклами), достовірну інформацію про умови приймання, плату за навчання, зміст і форму документів, що видаються після його закінчення.

Начальник управління ліцензування,
акредитації та нострифікації

В.І.Домніч